

Apríl 2017

Škola ochrany osobných údajov

advokátskej kancelárie Balcar, Polanský & Spol. s.r.o.

Nariadenie EP a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016, tzv. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov („Nariadenie“) zrušilo smernicu 95/46/ES („Smernica“), ktorá je momentálne pretransformovaná aj do slovenského právneho poriadku prostredníctvom zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov. Nariadenie nadobudne účinnosť dňom 25. mája 2018, kedy bude priamo účinné aj na Slovensku a dotkne sa všetkých, ktorí osobné údaje spracúvajú, ako aj fyzických osôb, ktorých osobné údaje sú predmetom spracúvania, teda takmer každého.

Vzhľadom na doposiaľ najvýznamnejšiu legislatívnu zmenu európskeho rozmeru v oblasti ochrany osobných údajov Vám na týždennej báze prinášame pravidelné informácie, aby ste sa mohli ľahšie a efektívnejšie zorientovať v spleti povinností, ktoré Nariadenie prináša.

Ak si prajete odoberať Školu osobných údajov priamo do Vašej e-mailovej schránky, prosím prihláste sa na odber na adrese office@bapol.sk, prípadne na tel. čísle +421 220 251 311.

Lekcia 7 z 16

Informačná povinnosť prevádzkovateľa

V texte sa dozviete:

Dôležité zmeny

- Nariadenie podrobnejšie upravuje rozsah informácií, ktoré majú byť poskytnuté dotknutým osobám;
- Nová právna úprava kladie dôraz na jasnosť a zrozumiteľnosť informovania dotknutých osôb.

Compliance: Akčný plán

Prevádzkovatelia by mali:

- revidovať existujúce znenia oboznámení o spracúvaní osobných údajov a zosúladiť ich znenie s Nariadením;
- preukázateľne oboznámiť dotknuté osoby s informáciami požadovanými Nariadením;
- zabezpečiť, aby oboznámenie dotknutých osôb bolo vykonané včas, úplne a zrozumiteľne.

K povinnosti prevádzkovateľa informovať dotknuté osoby

Jednou zo základných zásad spracúvania osobných údajov je zásada transparentnosti. Nariadenie preto ukladá prevádzkovateľom povinnosť prijať vhodné opatrenia s cieľom poskytnúť dotknutým osobám všetky informácie týkajúce sa spracúvania, ktorých okruh Nariadenie taxatívne upravuje.

Zásada transparentnosti si vyžaduje, aby všetky informácie určené verejnosti alebo dotknutej osobe boli stručné, ľahko prístupné a ľahko pochopiteľné, formulované jasne a jednoducho, a navyše ak je to vhodné, ľahko zrakovo vnímateľné. Ak sú informácie určené verejnosti, môžu sa poskytnúť v elektronickej podobe, napríklad prostredníctvom webového sídla. Týka sa to najmä situácií ako je napríklad online reklama, v ktorých veľký počet účastníkov a technologická zložitosť činnosti sťažujú dotknutej osobe zistiť a pochopiť, či osobné údaje, ktoré sa jej týkajú, boli získané, kým a na aké účely.

Informačná povinnosť je upravená pomerne široko, pričom právny rámec poskytovania informácií dotknutej osobe je upravený nasledovne¹:

- informácie sa poskytnú v stručnej, transparentnej, zrozumiteľnej a ľahko dostupnej forme, formulované jasne a jednoducho;
- informácie sa môžu podať písomne, elektronicky alebo inými prostriedkami alebo na požiadanie ústne;
- informácie sa poskytnú dotknutej osobe bezplatne, v prípade neopodstatnených alebo neprimeraných žiadostí dotknutých osôb má však prevádzkovateľ možnosť účtovať primeraný poplatok alebo nekonať (avšak vtedy znáša dôkazné bremeno preukázania, že žiadosť je neopodstatnená alebo neprimeraná);
- prevádzkovateľ je oprávnený žiadať o poskytnutie dodatočných informácií potrebných na potvrdenie totožnosti dotknutej osoby;
- určité informácie možno podať v kombinácii so štandardizovanými ikonami, ktoré môže zaviesť Komisia vykonávacím aktom, a ktorých používanie by sa malo vyprofilovať praxou neskôr.

Aké informácie je potrebné poskytnúť

V porovnaní s aktuálnou právnou úpravou² budú prevádzkovatelia povinní poskytnúť dotknutým osobám navyše aj tieto informácie³:

- kontaktné údaje⁴ prevádzkovateľa, eventuálne jeho zástupcu a zodpovednej osoby, ak je ustanovená;
- právny základ spracúvania, a ak sa spracúvanie zakladá na článku 6 ods. 1 písm. f) Nariadenia⁵, aj uvedenie oprávnených záujmov prevádzkovateľa alebo tretej strany;
- doba uchovávania osobných údajov, prípadne kritériá na jej určenie;

¹ Článok 12 Nariadenia.

² § 15 ods. 1 zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov („Zákon“), upravujúci povinnosť poskytnúť informáciu o totožnosti a kontaktných údajoch prevádzkovateľa, prípadne jeho zástupcu, o účeloch spracúvania, príjemcoch, a prenose údajov do tretích krajín.

³ Článok 13 a 14 Nariadenia.

⁴ Dopusiaľ bola zakotvená povinnosť poskytnúť identifikačné údaje (vid'. čl. 10 písm. a), čl. 11 ods. 1, prvé tiré Smernice), transformovaná do Zákona náležitou „identifikačné údaje“ (§ 15 ods. 1 písm. a) Zákona). Táto identifikácia osoby prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa sa rozumela ako požiadavka uviesť u právnickej osoby obchodné meno, IČO a adresu sídla, u fyzických osôb meno, priezvisko a bydlisko, resp. miesto podnikania.

⁵ „Spracúvanie je nevyhnutné na účely oprávnených záujmov, ktoré sleduje prevádzkovateľ alebo tretia strana, s výnimkou prípadov, keď nad takýmito záujmami prevažujú záujmy alebo základné práva a slobody dotknutej osoby, ktoré si vyžadujú ochranu osobných údajov, najmä ak je dotknutou osobou dieťa“.

- informácia o tom, či je poskytovanie osobných údajov zákonnou alebo zmluvnou požiadavkou, alebo požiadavkou, ktorá je potrebná na uzavretie zmluvy, či je dotknutá osoba povinná poskytnúť osobné údaje, ako aj možné následky neposkytnutia takýchto údajov;
- konkretizácia práv dotknutej osoby (pre úplnosť uvádzame všetky práva priznané Nariadením dotknutej osobe, t.j. nie len tie, ktoré predošlá právna úprava neobsahovala):
 - právo požadovať od prevádzkovateľa prístup k svojim osobným údajom;
 - právo na opravu, doplnenie, vymazanie alebo obmedzenie spracúvania osobných údajov;
 - právo namietať proti spracúvaniu;
 - právo na prenosnosť údajov;
 - ak je spracúvanie založené na súhlase, právo kedykoľvek súhlas odvolať;
 - právo podať sťažnosť na príslušný úrad;
 - právo na informáciu o existencii automatizovaného rozhodovania vrátane profilovania.

Zároveň už nie je potrebné informovať dotknutú osobu o sprostredkovateľovi samotným sprostredkovateľom a o forme zverejnenia, ak mali byť osobné údaje zverejnené.

Nariadenie mení aktuálnu slovenskú právnu úpravu⁶ aj v tom, že ak prevádzkovateľ získa osobné údaje priamo od dotknutej osoby na právnom základe osobitného právneho predpisu, na základe medzinárodnej zmluvy alebo na základe priamo vykonateľného právne záväzného aktu Európskej únie (v praxi pôjde napr. o získavanie osobných údajov na pracovnoprávne účely), bude povinný poskytnúť informácie tejto dotknutej osobe. Doteraz platila výnimka z informačnej povinnosti, ktorá sa už nebude uplatňovať.

Kedy sa informácie poskytujú?

Ak prevádzkovateľ získava osobné údaje od dotknutej osoby, informuje ju pri získaní údajov.

Ak prevádzkovateľ nezískava osobné údaje priamo od dotknutej osoby, tieto údaje poskytne:

- v primeranej lehote po získaní osobných údajov, najneskôr však do jedného mesiaca, pričom zohľadní konkrétne okolnosti, za ktorých sa osobné údaje spracúvajú;
- ak sa osobné údaje majú použiť na komunikáciu s dotknutou osobou, najneskôr v čase prvej komunikácie s touto dotknutou osobou; alebo
- ak sa predpokladá poskytnutie osobných údajov ďalšiemu príjemcovi, najneskôr vtedy, keď sa osobné údaje prvýkrát poskytnú.

V takom prípade je prevádzkovateľ povinný okrem vyššie uvedených informácií dotknutej osobe oznámiť aj informácie o kategóriách osobných údajov, ktoré o nej spracúva, a to, z akého zdroja osobné údaje pochádzajú, prípadne informácie o tom, či údaje pochádzajú z verejne prístupných zdrojov.

Výnimky z informačnej povinnosti

Prevádzkovateľ nemá povinnosť informovať dotknutú osobu, ak:

- dotknutá osoba už má dané informácie;

⁶ § 15 ods. 3 Zákona.

- sa poskytovanie takýchto informácií ukáže ako nemožné alebo by si vyžadovalo neprimerané úsilie, alebo pokiaľ je pravdepodobné, že realizácia informačnej povinnosti znemožní alebo závažným spôsobom sťaží dosiahnutie cieľov takéhoto spracúvania; v takých prípadoch prijme prevádzkovateľ vhodné opatrenia na ochranu práv a slobôd a oprávnených záujmov dotknutej osoby vrátane sprístupnenia daných informácií verejnosti;
- sa získanie alebo poskytnutie výslovne stanovuje v práve Únie alebo v práve členského štátu, ktorému prevádzkovateľ podlieha, a v ktorom sa stanovujú primerané opatrenia na ochranu oprávnených záujmov dotknutej osoby⁷; alebo
- v prípade, keď osobné údaje musia zostať dôverné na základe povinnosti zachovávanía profesionálneho tajomstva upravenej právom Únie alebo právom členského štátu vrátane povinnosti zachovávať mlčanlivosť vyplývajúcej zo štatútu; ako aj
- v prípadoch, kedy sa na spracúvanie osobných údajov Nariadenie nevzťahuje, tzn.:
 - spracúvanie vykonávané členskými štátmi pri výkone činností, spadajúcich do oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky podľa hlavy V, kapitoly 2 Zmluvy o EÚ;
 - príslušnými orgánmi za účelom prevencie, vyšetrovania, odhaľovania či stíhania trestných činov alebo výkonu trestu, vrátane ochrany pred hrozbami pred verejnú bezpečnosť a ich predchádzania, vid' Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EU) 2016/680 zo dňa 27. apríla 2016.

Ďalšie spracúvanie

Ak prevádzkovateľ zamýšľa ďalej spracúvať osobné údaje na iný účel ako ten, na ktorý boli osobné údaje získané, poskytne dotknutej osobe pred takýmto ďalším spracúvaním informácie o tomto inom účele a akékoľvek ďalšie relevantné informácie podľa vyššie uvedených informácií. (Pre viac informácií ohľadne zákonnosti ďalšieho spracúvania vid' Lekciu 3.)

Čo ďalej

Informačná povinnosť prevádzkovateľov voči dotknutým osobám reflektuje na jednu zo základných zásad spracúvania osobných údajov, a to zásadu transparentnosti. Pre zabezpečenie transparentnosti spracúvania je potrebné, aby prevádzkovatelia zrozumiteľným a úplným spôsobom informovali dotknuté osoby o okolnostiach spracúvania. Rozsah informačnej povinnosti je upravený priamo Nariadením, pričom bude výzvou skombinovať povinnosť poskytnúť rozsiahle informácií s požiadavkou Nariadenia, aby oznámenie bolo stručné.

Podľa nášho názoru bude i v budúcnosti pretrvávať istá výkladová náročnosť ustanovenia o informačnej povinnosti, lebo ukladané povinnosti a výnimky z nich pre určité druhy spracúvania alebo prevádzkovateľov nie sú upravené celkom jednoznačne a ich vzájomná previazanosť môže vyvolávať aj naďalej aplikačné nejasnosti.

⁷ Výluka je doposiaľ zakotvená napr. v § 10 ods. 1 a 2 alebo § 15 ods. 3 Zákona. Subjekty vykonávajúce činnosť podľa osobitných zákonov nie sú vyňaté z pôsobnosti Zákona ako celku, avšak iba z povinností určujúcich základné parametre spracúvania osobných údajov a z povinností vo vzťahu k dotknutým osobám, t.j. z uvedenej informačnej povinnosti a povinnosti súvisiacej s právom dotknutých osôb na prístup k údajom. Napr. väčšina úkonov Polície SR by bola ťažko realizovateľná pri aplikácii povinnosti dotyčnou osobou informovať ihneď pri získaní údajov, alebo na jej žiadosť jej kedykoľvek oznámiť, aké osobné údaje o nej spracúva.

Ďalšie informácie

Recitály 58, 60 – 63

Články 12 – 14

Kontaktná osoba

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte:

Slovensko:

JUDr. Helga Madárová, CIPP/E
Advokátka | Certified Intl. Privacy
Professional/Europe

Tel.: +421 220 251 311
Mobil: +421 917 092 076

helga.madarova@bapol.sk

Česká republika:

JUDr. Jaroslav Srb
Advokát

Tel.: +420 220 251 111
Mobil: +420 731 609 510

jaroslav.srb@bapol.cz